

Status, erfaringer og
utfordringer innen klima- og
innovasjon inne eiendom

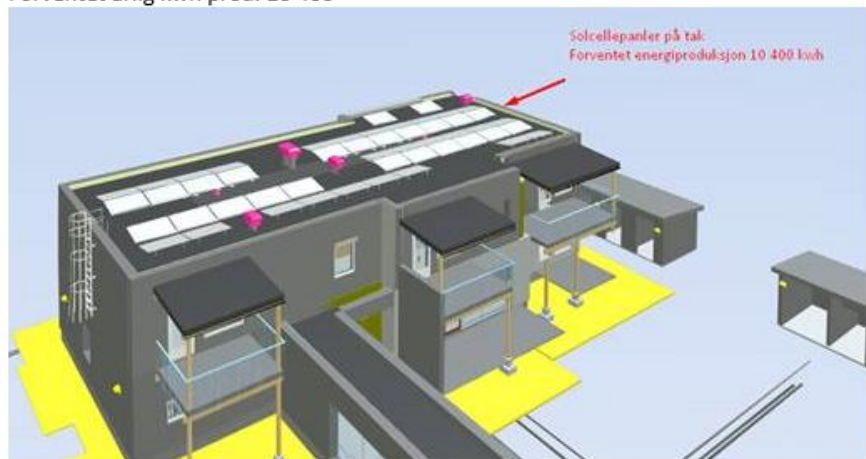
Status klima krav anbudskonkurranser

Hamar Kommune

- Krav om at entreprenør må være miljøsertifisert
 - Miljøfyrtårn, ISO 14001, eller EMAS
- Krav om bruk av biodiesel HVO100 i byggeprosjekt. (Lunden barneskole som pilot)
- Krav om oppvarming i prosjektene, enten fra fjernvarme eller jordvarme
- Krav om solenergi i alle nybygg prosjekter, pr i dag har vi følgende prosjekter der solenergi er tatt i bruk
- Et pilotprosjekt – 32 demensboliger der vi nå er i forhandlingsfase, her har vi brukt miljø som konkurransefaktor og det gis score etter hvor godt prosjektet scorer på Breeamskalen. Vi ligger her ann til å få et breeam bygg med score Very good.

Vekten 2, - omsorgsboliger

Forventet årlig kwh prod. 10 400

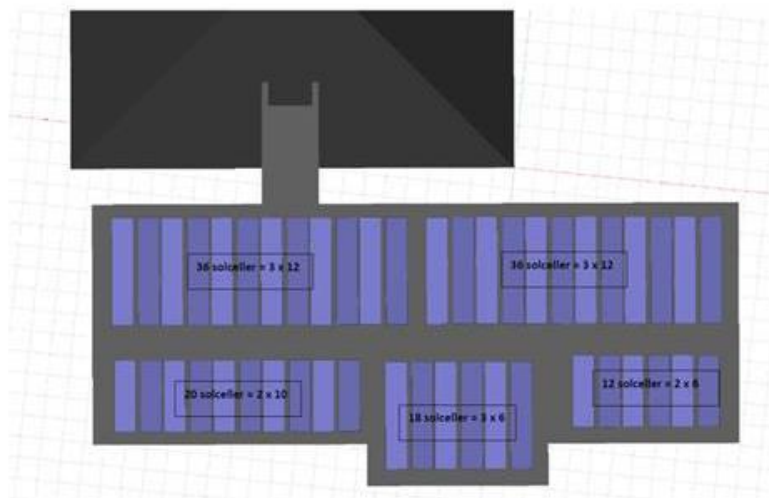
Hesteskoen – omsorgsboliger

Forventet årlig kwh prod. 10 000

Barneboliger

Forventet årlig kwh prod. 19 000

Lunden skole

Forventet årlig kwh prod. 26 000

[Ingen tittel]

+ Ankerskogen svømmehall som er i prosjektfase, her dekkes taket med solpaneler, forventet årsproduksjon 287 000 kwh

Mine tanker knyttet til bygg/anleggsanskaffelser - klimamål

- **Noen spørsmål jeg stiller meg:**
- Hva betyr de enkelte faktorer vi har fokus på i det store bildet?
 - Materialvalg – trekledning – tegl – levetid
 - Fossilfri byggeplass
 - Solcelleanlegg på tak
 - Breeamsertifiseringen, osv
- Kommuneøkonomien jevnt over er svekket- hvordan vet vi hvordan vi skal få «mest miljø for pengene»?
 - Skulle gjerne hatt en liste der vi plukker mest mulig miljø for pengene.

- **Andre faktorer jeg mener muligens er viktigere miljømessig og som ikke har samme fokus**
 - Sette av penger til vedlikehold av bygg
 - Jeg ser at skoler bygd for 30 år siden rives og erstattes med nybygg fordi de er nedslitt, hovedsak pga. manglende vedlikehold.
 - Jeg ser at idag strykes vedlikeholdsbudsjettet i politiske saker
Vi risikerer å få nye bygg som ikke blir vedlikeholdt. Dette blir som å kjøpe ny bil å ikke ha råd til service på bilen og skrote den etter 10 år. Hvor miljømessig bra er dette?
 - Hvordan hadde miljøregnskapet sett ut hvis vi hadde vedlikeholdt og bygget hadde vart i 50 år?
 - Fokus på å ikke bygge flere m2 enn man absolutt trenger. Den både miljømessig og kostnadmessig beste m2 er den vi ikke bygger.
 - Fokus på flest mulig brukstimer pr døgn i byggene.
 - De kommunale byggene er ment for kommunens innbyggere og må ikke stå ubrukt halve døgnet
 - Barnehage kan f.eks brukes som forsamlingslokale, møter etc
 - Idrettsanlegg bør bygges i tilknytning til skoler slik at vi får utnytting også på dagtid

- Viktig å bygge i knutepunkter der folk bor og eller jobber. Gode kollektivløsninger
 - Bygger vi utenfor disse områdene kreves det mye reising og byggene blir brukt færre timer
- Fokus på fleksible bygg som lett kan bygges om

- Øvrig
 - Innføre klimabudsjett og klimaregnskap for alle byggeprosjekter. Krever ny fagkompetanse som en del av prosjektteamet.

Avslutningsvis – et spørsmål

Har vi rett fokus når det gjelder miljø i bygg/anleggs anskaffelsene?